

PARLAMENT EUROPEJSKI

2004

2009

Komisja Rybołówstwa

2008/2101(INI)

14.10.2008

PROJEKT SPRAWOZDANIA

w sprawie działań Wspólnoty dotyczących połowów wielorybów
(2008/2101(INI))

Komisja Rybołówstwa

Sprawozdawczyni: Elspeth Attwooll

PR_INI

SPIS TREŚCI

	Strona
PROJEKT REZOLUCJI PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO	3
UZASADNIENIE	6

PROJEKT REZOLUCJI PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO

w sprawie działań Wspólnoty dotyczących połowów wielorybów (2008/2101(INI))

Parlament Europejski,

- uwzględniając Międzynarodową konwencję o uregulowaniu połowu wielorybów z 1946 r. oraz ustanowienie Międzynarodowej Komisji Wielorybniczej (IWC),
  - uwzględniając moratorium na połowy wielorybów wydane przez IWC, które weszło w życie w 1986 r.,
  - uwzględniając dokonaną w 2008 r. przez Międzynarodową Unię Ochrony Przyrody i Jej Zasobów (IUCN) aktualizację czerwonej listy gatunków zagrożonych dotyczącą waleni,
  - uwzględniając art. 37 i 175 traktatu WE,
  - uwzględniając komunikat Komisji z dnia 19 grudnia 2007 r. w sprawie działań Wspólnoty dotyczących połowów wielorybów (COM(2007)0823),
  - uwzględniając wspólne stanowisko nr 9818/08 w sprawie uregulowania wielorybnictwa, przyjęte przez Radę w dniu 3 czerwca 2008 r.,
  - uwzględniając ustanowienie przez IWC na jej 60. dorocznym posiedzeniu w Santiago, Chile, które odbyło się w czerwcu 2008 r., niewielkiej grupy roboczej ds. przyszłości IWC (zwanej dalej „grupą roboczą”),
  - uwzględniając dyrektywę Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory („dyrektywę siedliskową”)¹,
  - uwzględniając art. 45 Regulaminu,
  - uwzględniając sprawozdanie Komisji Rybołówstwa oraz opinię Komisji Ochrony Środowiska Naturalnego, Zdrowia Publicznego i Bezpieczeństwa Żywności (A6-0000/2008),
- A. mając na uwadze, że nadrzędnym celem musi być ochrona bioróżnorodności, w tym ochrona gatunków,
- B. mając na uwadze, że należy zawsze brać pod uwagę dobrostan zwierząt,
- C. mając na uwadze, że istnieją jednakże kwestie bezpieczeństwa żywności i jej dostaw, zwłaszcza dla wspólnot, które tradycyjnie uprawiały połowy wielorybów,
- D. mając na uwadze, że „umyślne niepokojenie, połowy lub zabijanie” wszystkich gatunków wielorybów jest obecnie zabronione w wodach Wspólnoty na mocy dyrektywy

---

¹ Dz.U. L 206 z 22.7.1992, s. 7.

siedliskowej,

- E. mając na uwadze, że jeden na cztery gatunki waleni jest obecnie uważany za podlegający zagrożeniu, a dziewięć gatunków jest określonych jako zagrożone lub zagrożone w stopniu krytycznym,
- F. mając na uwadze, że sytuacja różnych gatunków wielorybów uległa poprawie od wprowadzenia moratorium,
- G. mając na uwadze, że moratorium miało początkowo obowiązywać wyłącznie do chwili, w której miał wejść w życie odpowiedni system zarządzania,
- H. mając na uwadze, że nie wszyscy członkowie IWC zgodzili się z moratorium,
- I. mając na uwadze, że moratorium nie obejmuje, w żadnym przypadku, zabijania wielorybów do celów naukowych,
- J. mając na uwadze, że liczba zabitych wielorybów faktycznie wzrosła od wprowadzenia moratorium,
- K. mając na uwadze, że szereg organizacji pozarządowych i innych instytucji wyrażało wielokrotnie wątpliwości co do tego, czy naukowe badanie wielorybów wymaga zadawania im śmierci, jak i obawy, że mięso pochodzące z badań jest używane do celów komercyjnych,
- L. mając na uwadze, że mimo niedawnej poprawy sytuacji metody zabijania wielorybów nadal pozostają daleko w tyle za normami, jakich się oczekuje,
- M. mając na uwadze, że walenie są zagrożone nie tylko przez połowy, ale także przez zmiany klimatyczne, zanieczyszczenie, uderzenia statków, sprzęt służący do połowów, sonary i inne niebezpieczne zjawiska,
- N. mając na uwadze, że wspólne stanowisko Rady nr 9818/08 zostało oparte wyłącznie na art. 175 traktatu WE i zaledwie odniosło się do ww. posiedzenia IWC w Santiago, Chile, w czerwcu 2008 r.,
  1. wzywa Radę do przyjęcia nowego wspólnego stanowiska na mocy art. 37 oraz art. 175 traktatu WE;
  2. uważa, że ochrona wielorybów i innych waleni zależy ostatecznie od rozwoju środków będących przedmiotem powszechnie uzgodnionego porozumienia;
  3. wzywa Radę, Komisję i te państwa członkowskie, które uczestniczą w grupie roboczej, do starań na rzecz osiągnięcia takiego porozumienia;
  4. jest zdania, że dyskusje grupy roboczej powinny być przedmiotem jak największej możliwej przejrzystości;

5. wyraża nadzieję, że grupa robocza odniesie się do kwestii zabijania wielorybów w celach naukowych, aby znaleźć płaszczyznę porozumienia kładącą mu kres;
6. szanuje potrzebę dokonywania ograniczonej liczby połowów przez społeczności tradycyjnie zajmujące się tym w celu zaspokojenia własnych potrzeb żywieniowych, wzywa jednak do położenia większego nacisku na badania dotyczące humanitarnych metod zabijania oraz na ich stosowanie;
7. domaga się, by tego typu połowy odbywały się wyłącznie w ramach jasno określonych limitów, opartych na naukowych zaleceniach, oraz pod ścisłą kontrolą i przy pełnym ich rejestrowaniu;
8. domaga się ustanowienia – w stosownych lokalizacjach na całym świecie – większej ilości rezerwatów morskich, w których wieloryby byłyby objęte specjalną ochroną;
9. domaga się też zajęcia się kwestią zagrożeń dla waleni – wynikających ze zmian klimatycznych, zanieczyszczenia, uderzeń statków, sprzętu służącego do połowów, sonarów i innych niebezpiecznych zjawisk – również poza wspomnianymi strefami ochrony;
10. uważa, że wyprzedzając działania w skali światowej Komisja powinna przedstawić kolejne wnioski przeciwdziałające takim zagrożeniom, dotyczące wód Wspólnoty i wspólnotowych statków;
11. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, rządowi i parlamentom państw członkowskich, Międzynarodowej Komisji Wielorybniczej, Regionalnym Komitetom Doradczym, Komitetowi Doradczemu ds. Rybołówstwa i Akwakultury oraz regionalnym organizacjom zarządzającym rybołówstwem, do których należy UE.

UZASADNIENIE

Międzynarodowa Komisja Wielorybnicza (IWC) została powołana w 1946 r. na mocy Międzynarodowej konwencji o uregulowaniu połowu wielorybów, dzięki czemu połowy wielorybów zostały uregulowane w ramach harmonogramu będącego częścią Konwencji. Dwadzieścia z dwudziestu siedmiu państw członkowskich UE jest członkiem Komisji.

W wyniku obaw o zagrożenie gatunku w 1982 r. opracowano moratorium na połowy wielorybów w celach zarobkowych, które weszło w życie w 1986 r. Moratorium miało wypełnić lukę prawną do czasu przyjęcia zmienionej procedury zarządzania, ustanawiającej limity połowów w oparciu o dane naukowe.

Procedura została uzgodniona w 1994 r., ale towarzyszący jej zmieniony system zarządzania wciąż nie istnieje. Na swoim posiedzeniu w Santiago, Chile, w czerwcu 2008 r. IWC powołała do życia grupę roboczą w celu nadania sprawie dalszego biegu.

Przed posiedzeniem w Chile Rada, większością kwalifikowaną, przyjęła wspólne stanowisko na potrzeby tego posiedzenia. Stanowisko to popierało utrzymanie moratorium, sprzeciwiało się wszelkim nowym wnioskom dotyczącym połowów wielorybów, chyba że „wnioski takie zagwarantują istotną poprawę statusu ochrony wielorybów w perspektywie długoterminowej i spowodują, że wszystkie połowy wielorybów dokonywane przez członków IWC będą kontrolowane przez IWC”, a także popierało wnioski mające na celu zakończenie „naukowych połowów wielorybów” będących poza kontrolą IWC, wnioski w celu utworzenia rezerwatów wielorybów oraz te dotyczące zarządzania połowami wielorybów przez grupy etniczne na potrzeby własne, pod różnymi warunkami.

Zdania na temat połowów wielorybów są bardzo podzielone. Należy zauważyć, że moratorium jest nałożone wyłącznie na połowy wielorybów w celach zarobkowych. Poza wyjątkiem, jaki uczyniono dla połowów wielorybów dokonywanych przez grupy etniczne, możliwe jest też podejmowanie badań naukowych na podstawie specjalnych zezwoleń, które są wydawane przez państwo podejmujące dane badania. Należy też zauważyć, że nie wszyscy członkowie IWC podpisali się pod moratorium, w związku z czym połowy wielorybów w celach zarobkowych wciąż mają miejsce.

Przegląd przeprowadzony niedawno przez Międzynarodową Unię Ochrony Przyrody i Jej Zasobów wskazuje, że prawie jeden na cztery gatunki waleni jest uważany za podlegający zagrożeniu, a dziewięć gatunków jest określonych jako zagrożone lub zagrożone w stopniu krytycznym. Istnieją dowody na to, że od wprowadzenia moratorium liczebność populacji niektórych gatunków uległa poprawie – dotyczy to zwłaszcza dużych wielorybów.

Jednocześnie okazuje się, że liczba zabitych wielorybów faktycznie wzrosła od wprowadzenia moratorium. Pojawiły się też sugestie, że komercyjne wykorzystanie wielorybiego mięsa jest produktem ubocznym „naukowych połowów wielorybów”.

Zagrożenie dla waleni stanowią też uderzenia statków, sprzęt służący do połowów, zmiany klimatyczne, sonary i inne niebezpieczne zjawiska, takie jak zanieczyszczenie.

W związku z powyższym istotne jest, by sytuacją wielorybów oraz kwestią ich połowów zająć się w sposób wszechstronny i zgodnie z zasadami, z którymi mogą się zgodzić wszyscy członkowie IWC. Jeżeli tak się nie stanie, ochrona wielorybów nadal będzie zagrożona zarówno w krótko-, jak i w długoterminowej perspektywie.

Liczy się na to, że wszelkie przyszłe decyzje Rady zaprezentują odpowiednio wszechstronne podejście, takie które przyczyni się do osiągnięcia konsensusu.

Dodatkowo, mimo że wieloryby są obecnie chronione przed „umyślnym niepokojeniem, połowami lub zabijaniem” w wodach Wspólnoty na mocy dyrektywy siedliskowej, nadal dotyczą ich różne inne zagrożenia. Działania dotyczące sprzętu służącego do połowów zostały już wprawdzie podjęte, jednak pomocne byłoby, gdyby Komisja przedstawiła kolejne wnioski dotyczące ograniczenia, a tam, gdzie to możliwe, nawet likwidacji tych zagrożeń.